

DECIZIE

23 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Galina Stratulat, Iuliana Oprea

Dumitru Mardari și Sveatoslav Moldovan

examinînd recursurile declarate de către avocatul Chisilița Corneliu în interesele lui Todos Petru și Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Todos Petru împotriva Întreprinderii de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2016, prin care s-a admis apelul declarat de avocatul Chisilița Corneliu în interesele lui Todos Petru, s-a casat parțial hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 26 aprilie 2016 și s-a emis în această parte o nouă hotărîre

c o n s t a t ă :

La 02 iulie 2015 Todos Petru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată Todos Petru a indicat că la 29 aprilie 2011 prin intermediul societății cu răspundere limitată „Holiday Service” a cumpărat bilete de avion pentru cursele Chișinău – Milan – Chișinău și Milan – Paris – Rennes – Paris – Florence pentru 12 persoane, grup de lucru al programului „Tempus”, participanți la conferința internațională din Rennes, Franța.

Plecarea din Chișinău spre Milan era preconizată la 05 iunie 2001, ora 12.00, transportator fiind Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova”.

Din motive necunoscute zborul a întârziat cu 2 ore și nu i s-a explicat motivele reținerii.

Din cauza acestei întârzieri și neexecutării obligațiilor contractuale, grupul de lucru a sosit în Aeroportul din Milan Italia cu întârziere fiindu-le refuzată ambarcarea la zborul Paris, Franța.

În momentul înregistrării pentru zborul Milan-Paris, Alitalia SPA-AZ 7352 au fost anunțați că biletele de călătorie conform rezervării pe care o dețineau sunt anulate de Compania italiană „Alitalia” fără compensarea cheltuielilor și au fost anulat biletele de călătorie pentru rutele Renne-Paris, Paris-Florence.

Aceste circumstanțe au determinat căutarea altor soluții pentru deplasare la destinația finală cu schimbarea itinerarului și suportarea unor cheltuieli nepreconizate în sumă de 7903, 28 euro.

La 05 iunie 2011 nu erau disponibile bilete de avion la alte rute spre Paris, s-au deplasat la Gara Feroviară din Milan pentru a lua trenul, însă nu erau bilete în vânzare.

Au fost nevoiți să cumpere bilete de avion pentru următoarea cursă spre Paris din 06 iunie 2011, zbor 2787 achitând suma de 2365, 88 euro, pentru cazarea la hotel au achitat 570 euro și pentru deplasarea cu taxiul de la hotel la aeroport au achitat 220 euro.

Pentru deplasarea din Paris spre Rennes au închiriat un microbuz la prețul de 1293 euro.

Din cauza anulării zborului din 08 iunie 2011 de către Compania aeriană „Alitalia”, la întoarcere au călătorit cu trenul costul biletelor fiind de 738 euro pentru 12 persoane.

Deoarece nu erau bilete spre Florența, de la Paris au luat avionul spre Milan achitând suma de 1912, 4 euro.

De la Milan spre Florența au călătorit cu trenul interurban costul biletelor fiind de 636 euro.

Din aerogara Milan spre gara feroviară Milan au luat trenul urban costul total al biletelor fiind de 84 euro.

În calitate de conducător al grupului de lucru și responsabil pentru organizare și partea financiară a călătoriei a suportat toate aceste cheltuieli.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă s-a adresat Întreprinderii de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” solicitând compensarea cheltuielilor, însă a primit refuz fiind nevoit să se adreseze în instanța de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 mai 2013 acțiunea a fost admisă parțial.

S-a încasat de la Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” în beneficiul său suma de 7903, 28 euro cu titlu de prejudiciu material, 10000 lei cheltuieli pentru asistență juridică și 1000 lei taxa de stat.

S-a încasat în mod solidar de la Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” și societatea cu răspundere limitată „Holiday Service” în beneficiul său suma de 10000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2013, menținută prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 februarie 2014, s-a modificat hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 mai 2013 fiind exclusă încasarea solidară a prejudiciului moral și de la societatea cu răspundere limitată „Holiday Service”.

În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 24 februarie 2014 prin intermediul executorului judecătoresc Bănărescu Anatolie hotărârea judecătorească a fost executată.

De la 15 septembrie 2011 și pînă la achitarea datoriei sumei la 24 februarie 2014 a trecut o perioadă de 874 zile pentru care urmează să fie calculată dobânda de întârziere ce constituie 1861,1 euro.

Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” fiind prestator de servicii conform art.27 Legea privind protecția consumatorului nr.105-XV din 13 martie 2013 achită consumatorului pentru fiecare zi (oră dacă termenul a fost stabilit în ore) depășită o penalitate în mărime de 10% din prețul serviciului ce constituie 12483, 6 lei.

Cere Todos Petru încasarea de la Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” dobânda de întârziere în mărime de 1861, 1 euro, penalitatea în mărime de 12283, 6 lei și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 26 aprilie 2016 s-a respins acțiunea lui Todos Petru împotriva la Întreprinderii de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată ca neîntemeiată, iar în partea încasării penalității ca tardivă.

Prin mandatul nr.0493512 din 31 martie 2015 avocatul Chisilița Corneliu a fost împuternicit de Todos Petru să-i acorde asistență juridică cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească etc. (f.d.3).

La 23 mai 2016 avocatul Chisilița Corneliu a depus în interesele lui Todos Petru apel nemotivat, iar la 04 iulie 2016 apel motivat împotriva hotărârii Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 26 aprilie 2016 (f.d.70, 85-91).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 21 iulie 2016 a admis apelul declarat de avocatul Chisilița Corneliu în interesele lui Todos Petru, a casat hotărârea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 26 aprilie 2016 în partea respingerii pretenției cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și a emis în această parte o nouă hotărâre, prin care:

A încasat de la Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” în beneficiul lui Todos Petru dobânda de întârziere calculată pentru perioada 08 octombrie 2013-24 februarie 2014 în sumă de 253, 98 euro conform cursului Băncii naționale a Moldovei la momentul executării hotărârii.

În rest a menținut hotărârea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 26 aprilie 2016.

La 25 august 2016 avocatul Chisilița Corneliu a declarat în interesele lui Todos Petru recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2016 solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel, emiterea în această parte a unei noi hotărâri de încasare a dobânzii de întârziere pentru perioada 15 septembrie 2011 – 24 februarie 2014 ce constituie 874 zile în sumă de 1861, 1 euro.

În motivarea recursului avocatul Chisilița Corneliu a invocat că la 15 septembrie 2011 Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” a refuzat executarea obligației asumate prin contractele de transport și din această zi pînă la achitarea datoriei 24 februarie 2014 urmează să fie calculată dobânda de întârziere ce constituie 1861, 1 euro.

Instanța de apel eronat a calculat dobânda de întârziere de la 08 octombrie 2013 cînd a fost emisă decizia definitivă a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost menținută hotărârea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 15 martie 2013 și pînă la 24 februarie 2014 data executării hotărârii judecătorești.

Prima instanță și instanța de apel au interpretat eronat legislația ce reglementează instituția dobânzii de întârziere și au calculat greșit dobânda de întârziere.

La 07 octombrie 2016 Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2016 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” a invocat că instanța de apel nu a motivat în temeiul cărei norme a decis să încaseze dobânda de întârziere pentru perioada de la 08 octombrie 2013 cînd a fost emisă decizia definitivă și executorie a Curții de Apel Chișinău și pînă la 24 februarie 2014 data executării definitive a hotărârii judecătorești.

Articolul 24 Codul de executare prevede că calculul dobânzii de întârziere pentru perioada de la data la care hotărârea judecătorească a devenit definitivă și până la data plății efective a obligației se efectuează de executorul judecătoresc la cererea creditorului și nu de către instanța de judecată

Todos Petru nu s-a adresat executorului judecătoresc cu cerere privind calcularea dobânzii de întârziere conform art.24 Codul de executare.

Instanța de apel a interpretat eronat prevederile art.24 Codul de executare și a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 16 noiembrie 2016 a considerat recursurile admisibile, fără a prejudicia fondul.

În conformitate cu art. 441 și art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului, verificând în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi probe.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând argumentele invocate de avocatul Chisilița Corneliu și Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” în cererile de recurs pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt depuse în termen, întemeiate și care urmează a fi admise, cu casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2016 și restituirea pricinii la rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La 05 august 2016 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei din 21 iulie 2016 (f.d.121).

Prin urmare, recursul declarat la 25 august 2016 de avocatul Chisilița Corneliu în interesele lui Todos Petru este depus în termen.

Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” în cererea de recurs a invocat că a primit copia decizia instanței de apel la 11 august 2016.

Deoarece la materialele pricinii nu sunt date când Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” a recepționat copia deciziei instanței de apel Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat la 07 octombrie 2016 este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că prima instanță și instanța de apel au examinat pricina cu încălcarea normelor de drept material și procedural.

Din actele pricinii rezultă că prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 mai 2013 s-a încasat de la Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” în beneficiul lui Todos Petru prejudiciul material în mărime de 7903, 28 euro,

cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 10000 lei și taxa de stat în mărime de 1000 lei.

S-a încasat de la Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” și societatea cu răspundere limitată „Holiday Service” în beneficiul lui Todos Petru prejudiciul moral în mărime de 10000 lei (f.d.12-15).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2013, menținută prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 20 februarie 2014, s-a modificat hotărârea judecătorească a Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 15 mai 2013 cu excluderea încasării solidare a prejudiciului moral de la societatea cu răspundere limitată „Holiday Service”.

În rest hotărârea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 15 mai 2013 a fost menținută (f.d.16-21).

Prin ordinul de eliberare a numerarului nr.11 din 24 februarie 2014 se confirmă că hotărârea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 15 mai 2013 a fost executată (f.d.9).

Todos Petru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 1861, 1 euro, penalitatea în mărime de 12283, 6 lei și cheltuielile de judecată.

Prima instanță a respins acțiunea lui Todos Petru împotriva Întreprinderii de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată ca neîntemeiată, iar în partea încasării penalității ca tardivă.

Instanța de apel a casat hotărârea primei instanțe în partea respingerii pretenției cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și a emis în această parte o nouă hotărâre, prin care a încasat de la Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” în beneficiul lui Todos Petru dobânda de întârziere calculată de la 08 octombrie 2013 când a fost emisă decizia definitivă și executorie a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost menținută hotărârea Judecătorei Botanica mun. Chișinău 15 martie 2013 și pînă la 24 februarie 2014 data executării hotărârii judecătorești în sumă de 253, 98 euro.

Conform art.24 alin.(1) și (2) Codul de executare, la cererea creditorului, executorul judecătoresc calculează dobânzile, penalitățile și alte sume rezultate din întârzierea executării, în funcție de rata inflației și în conformitate cu art.619 din Codul civil. Sumele menționate se calculează de la data la care hotărârea judecătorească a devenit definitivă sau, în cazul celorlalte documente executorii, de la data la care creanța a devenit exigibilă (scadentă) și pînă la data plății efective a obligației cuprinse în orice document dintre acestea, în perioada de calcul fiind inclusă și durata suspendării procedurii de executare, în condițiile prevăzute de prezentul cod.

Încheierea executorului judecătoresc emisă în condițiile alin.(1) este un titlu executoriu.

Din sensul normei de drept citate rezultă că executorul judecătoresc va calcula dobânda de întârziere la cererea creditorului în funcție de rata inflației și în conformitate cu art.619 din Codul civil și va cuprinde perioada de când hotărârea judecătorească a devenit definitivă pînă la data plății efective a obligației.

Așadar, calcularea dobânzile rezultate din întârzierea executării hotărârii judecătorești definitive este de competența exclusivă a executorului judecătoresc și nu este prerogativa instanțelor judecătorești.

Todos Petru prin prezenta cerere de chemare în judecată solicită încasarea dobânzii de întârziere pentru perioada de la 15 septembrie 2011 pînă la 24 februarie 2014.

Instanța de apel nu s-a expus asupra temeiniciei pretenției cu privire la încasarea dobânzii de întârziere pentru perioada de la 15 septembrie 2011 pînă la 08 octombrie 2013.

În afară de aceasta, în conformitate cu art.389 alin.(1) și(2) Codul de procedură civilă, după încheierea dezbaterilor și susținerilor orale, completul de judecată se retrage în camera de deliberare pentru adoptarea deciziei.

În urma deliberării, completul de judecată pronunță dispozitivul deciziei. Dispozitivul deciziei trebuie semnat de toți judecătorii completului de judecată și anexat la dosar.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 21 iulie 2016, instanța de apel s-a retras în camera de deliberare și a pronunțat dispozitivul deciziei, însă la dosar nu este anexat acest act judecătoresc (f.d.107).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că prima instanță și instanța de apel au încălcat normele de drept material și procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2016 și de a restitui pricina spre rejudecare în ordine de apel, în aceeași instanță, în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii este necesar de ținut cont de cele expuse și în dependență de cele obținute de emis o decizie legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de către avocatul Chisilița Corneliu în interesele lui Todos Petru și Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova”.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Todos Petru împotriva Întreprinderii de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii spre rejudecare în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Galina Stratulat

Iuliana Oprea

Dumitru Mardari

Sveatoslav Moldovan